

1	2
релігійна організація	24102
профспілка, об'єднання профспілок	26959
творча спілка (інша професійна організація)	294
благодійна організація	16893
об'єднання співвласників багатоквартирного будинку	26233
орган самоорганізації населення	1498
Відокремлені підрозділи юридичних осіб	45270
у тому числі	
філія (інший відокремлений підрозділ)	40919
представництво	4351

Отже, серед організаційно-правових форма суб'єктів господарювання переважають товариства з обмеженою відповідальністю та приватні підприємства, а найменшу кількість складають казенні підприємства.

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОСВІТНЬОГО КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ

Марченко І.Ю., Романченко К.Г.

Науковий керівник: Горова К.О., к.е.н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Освітні кредити є однією з найбільш поширених форм фінансування вищої освіти в розвинених країнах. У зв'язку з цим, безліч західних досліджень в області економіки освіти присвячені аналізу інституту освітнього кредитування. Українські освітні кредити поки не є популярним серед населення джерелом фінансування вищої освіти. Можна виділити ряд причин нерозвиненості освітнього кредитування в Україні. По-перше, банки не хочуть ризикувати під час відсутності державного поручительства і призначають занадто високі ставки за освітніми кредитами, а також пред'являють жорсткі умови, що стосуються поруки і термінів кредитування. По-друге, для сімей даний фінансовий продукт є новим, що є стримуючим фактором попиту на освітні кредити. Багато сімей не готові брати кредит за існуючими не вигідним для них умов. Серед причин відмови від послуг освітнього кредитування домогосподарства виділяють наступні: незадовільні умови кредитування (розмір процентної ставки, термін кредитування), боязнь дефолту по кредиту, а також наявність грошових коштів для самостійної оплати навчання.

У зв'язку з цим, важливим завданням є виявлення попиту і оцінка потенційного попиту на освітні кредити, тобто готовність домогосподарств використовувати даний фінансовий продукт для фінансування вищої освіти. В якості основи для дослідження використовувалися дані, отримані в ході опитування старшокласників та їх батьків в 2016 році. В опитуванні взяли участь 160 сімей (учні випускних класів, які готуються до вступу до вузу, і їхні батьки). Анкети містили блоки питань про доходи домашнього господарства,

характеристиках поточного навчання, стратегіях вибору вузу. Окремий блок анкети був присвячений освітньому кредитуванню. Питання, які стосувалися фінансування вищої освіти і, зокрема, освітніх кредитів, задавалися саме батькам, оскільки, по-перше, батьки краще обізнані про фінансові аспекти, пов'язаних із здобуттям вищої освіти. По-друге, багато батьків сприймають оплату навчання своїх дітей у вузах як зобов'язання.

Таким чином, батькам задавалися питання про їх готовність взяти освітній кредит на навчання для своєї дитини, а також про те, за яких умов батьки будуть готові звернутися в банк за освітнім кредитом.

Серед параметрів, що характеризують програми освітнього кредитування, були виділені: процентна ставка, розмір кредиту, тривалість пільгового періоду, термін кредитування, а також наявність поручителів. Респонденти вказували, при яких значеннях відповідних параметрів вони будуть готові взяти кредит, тобто який діапазон значень характеристик кредиту є для них найкращим.

За наявними даними були побудовані криві потенційного попиту на освітній кредит в залежності від відсоткової ставки і величини кредиту. За наявними даними була побудована крива попиту на освітні кредити в координатах «частка домогосподарств, готових взяти освітній кредит» – «процентна ставка». При побудові графіка використовувався наступний принцип: ті сім'ї, які готові взяти кредит, скажімо, під 20% річних (якщо вони надходять раціонально), будуть готові взяти кредит і за нижчою ставкою (наприклад, під 15% річних). Тому при побудові відповідної кривої використовувалися дані по накопиченій сумі відповіли в передумові про те, що безвідсотковим кредитом будуть готові скористатися всі відповіли на дане питання (100%). Крива потенційного попиту на освітні кредити представлена на рис. 2, на графік додана лінія тренда.

% ставка

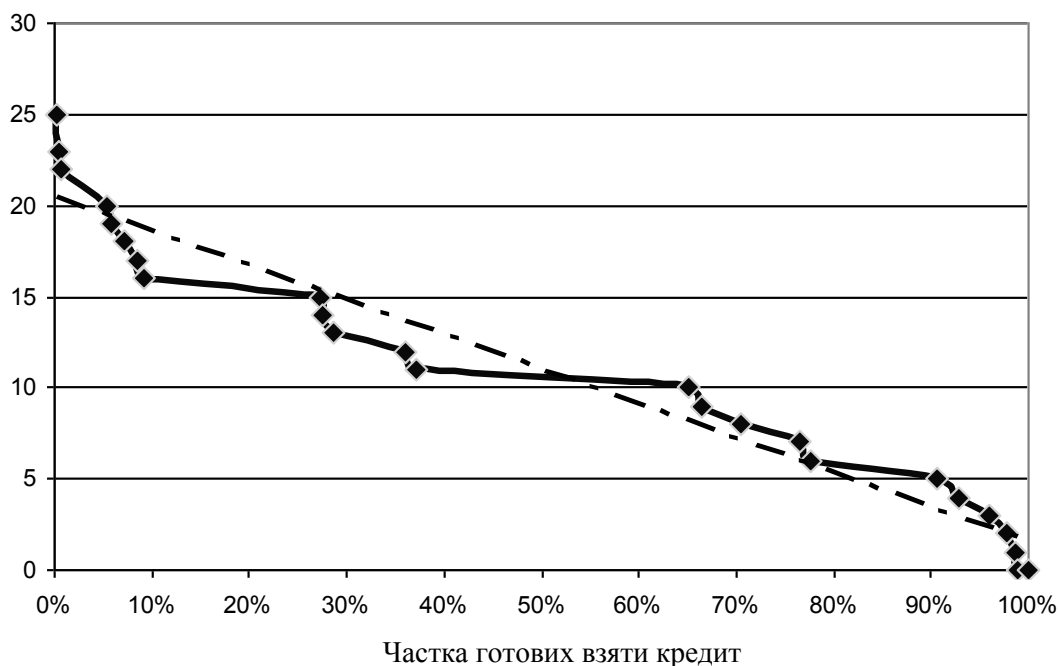

Рисунок 1 – Крива потенційного попиту на освітній кредит

Середньозважена ставка відсотка, за якою сім'я готова взяти освітній кредит, склала 10,25% річних.

Побудована за даними опитування крива потенційного попиту на освітній кредит характеризується негативною залежністю між процентною ставкою і ймовірністю звернення за освітнім кредитом. Дійсно, чим вище процентна ставка, тим менш вигідними стають умови кредитування, тим менша схильність домогосподарств взяти такий кредит. При високій ставці відсотка по кредиту сім'ї будуть намагатися вдатися до альтернативних джерел фінансування вищої освіти. Як зазначалося раніше, в опитуванні брали участь сім'ї з різним рівнем доходу, тому доцільним є оцінка попиту для домогосподарств з різних дохідних груп. Гіпотеза полягає в тому, що високоприбуткові сім'ї будуть готові взяти кредит за вищою відсотковою ставкою, співвідносно сім'ї, у яких менший прибуток будуть згодні взяти кредит за меншою відсотковою ставкою.

Відповідно, ми пропонуємо для підвищення актуальності банківських кредитів на навчання зробити відсоткові ставки на отримання кредитів співвідносними рівню доходів сім'ї.

У сучасному суспільстві держава зацікавлена в отриманні своїми громадянами якісної освіти, тому йому повинна належати провідна роль в цьому процесі. Зокрема, воно може давати гарантії банкам, по наданих ними освітніх кредитах.

Також ми пропонуємо розглянути варіант державного заохочення підприємств на цільове фінансування ними майбутніх фахівців (на навчання у вищому навчальному закладі) у вигляді податкових пільг з податку на прибуток, з якої робляться інвестиції в освіту. Акцент робиться на великі і середні підприємства. Ефективно розвиваються, або успішно працюючі підприємства, можуть робити вищим навчальним закладам, відповідним їх профілю, робити цільові замовлення на підготовку фахівців, а також фінансувати підготовку фахівців. Реалізація запропонованих рекомендацій дозволить активізувати освітні процеси в системі професійної освіти.

СУБ'ЄКТИ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Михайлова А.М.

*Науковий керівник: Перунова О.М., к.ю.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

За умови реформування господарського законодавства актуальним є питання правового статусу учасників господарських правовідносин і вдосконалення інституту реалізації їх господарських прав та обов'язків.

Якщо проаналізувати коло первинних суб'єктів права, що впливають на суспільні відносини, статус яких визначено Конституцією України, то структурно серед них можна відокремити: громадян, органи виконавчої влади, місцевого самоврядування, інших не господарюючих суб'єктів та похідних суб'єктів права – суб'єктів господарювання.